

MAGYAR FIGYELŐ

A NEMZETI JÖVŐ GONDJA

Minekünk magyaroknak elemünk – s itt van ideje, hogy végre bajaink legmélyebb gyökérokaiba ereszkedjünk – nem kereskedési elsőbbség, vagy dics- és hírvágy, sem vallásosságbul eredő elmékedési szenvedés, vagy a szép művészetek köre, vagy a magasb és fellengző tudományokban buvázkodás, s effélék, jóllehet végirányunkban ez is mind ki van tűzve, de azért nem elemünk, mellynek említésénél vérünket forrni, szívünket dobogni, idegeinket mintegy villany által érintve lenni éreznők; mert illyes valami, szavakkal le sem is írható csak akkor megyen bennünk végbe, s csak akkor emelkedünk földi erőnkön túl, és érezzük keblünket isteni tűztől hevülni, mikor alkotmányos szabadságunkrul, nemzetiségünk fertőztetlenségéről van szó, mikor ezeket fenyegeti veszély, midőn ezeknek megmentése körül eped keblünk.

Alkotmányos szabadság, felemelkedett nemzetiség a mi elemünk, ez azon kutfő, mellyből mindennek folyani kell. – Ismerjük meg végkép palladiumunkat, s szünjünk meg örökleg csak keringeni életünk ezen egyedüli kutforrása körül, mellyet vagy mindig másutt kerestünk, vagy eléggé becsülni és vele józanul élni nem tudánk. S hogy ezt eddigelé – kivéve a nemzet lelkesbjeit, kik szinte csak sejdíték – a nagyobb rész egy lélekkel egy akarattal el nem ismeré, s mindig tétovázván, részint korlátlan függetlenségben keresé szabadságát, részint nemzeti életének mind nagyobb és nemesb kifejtése helyett, idegen elemekben kalandozott, s idegen vért szíva ereibe, mint például a latinságot és germanismust, maga magát tapodta örökleg – okozá, mikép már bizony a lélekharang pillanatára jutott a magyar, s rá nézve a koporsón kívül nem volt egyéb hátra, mint egy szégyenteli elbukásnak emléke.

Oh milly sokszor látám még mint gyenge fiú szegény atyámat buba merülve, s már akkor villant lelkemen keresztül, hogy magasbnek, valami sokkal nagyobb érdekűnek kell hatni rá, mint családi vagy házéleti bajak keserőségeinek. Mert Epictetos elveivel megbarátkozott keresztény férfiu, mint ő vala, ilyféle gyötrelmeket mosolylyal tűrt. Akkor nem birtam felfogni bánatait. Beh nagyok lehetek azok! Később tudám s most tudom, hogy nemzetünk alacsony létét gyászolta. A magyarnak naprul napra mélyebbre sülyedése, és azon reménynélküli nézet, miszerint nem sokára és elkerülhetetlenül fogna éltünk végórája ütni, okozá olly sokszori keserű epedésit. Felfogá-e, hogy ránk nézve csak úgy lehet még üdv, ha nemzetiségünk megmentését még alkotmányunk szeplőtlenése elibe tesszük, nem tudom. Tán nem tulajdonított a mind inkább lankadó testnek elég erőt

s életet halálos álmaiból kibontakozhatnia. S mióta annyi polgári ére-nyekkel fénylő atyám, mint magyar reménytelen szállott sirjába, azóta meg nem szünőleg hasonlítgatóm más nemzetek életjeleit a magyarnak életfonalával össze; mikép kiismerném: van-e még feltámadása körül remény vagy nincs-e többé. Életem legmélyebb feladása ez vala. S mindenben tapasztalám, hogy e keleti rajnak de éppen virága – mert salakja e nemzetnek mint a legnemesbnek is van – már már kétségbe esik, s búban s mély melancholiában eped mindig valami után, mi előtte is ismeretlen. Míg más nemzetek a jelenben látszanak élni, s jellemzetük meglege-edés és jó kedv, mintha már elérték volna a nagy természetbeni állásukat, osztályrészüknek már birtokában volnának; a magyar – kinek egész létét olly sötét titok fedi – vagy nem remél többé semmit, s a multban hiszi örökre eltemetve hir- s nevét, vagy a nagy idők folyamátul vár lelki se-beire írt, s néha de csak átfutó csillámként, a messze jövődöben sejti nemzeti fényét, s látja megnyilni egét.

(Gróf Széchenyi István:
A Kelet népe, 8–10. l.)

Felelős kiadó: Albrecht Dezső.

Minerva Rt. Kolozsvár. 5862 – Felelős vezető: Major József.